

Voortgangsbericht 'Biodivers boeren op Schiermonnikoog'

Juni/juli 2020

Het project natuur inclusieve landbouw Schiermonnikoog bevindt zich in een spannende fase. Het ministerie van LNV zal op 1 september de nieuwe pilotregeling openstellen voor gebieden om ervaring op te doen voor het nieuwe Gemeenschappelijke Landbouwbeleid (GLB). Specifiek noemt het ministerie hiervoor het project op Schiermonnikoog. Met de provincie werken de boeren nu aan een aanvraag hiervoor. De boeren spreken onderling over hoe om te gaan met de transitievergoeding. De eerste marketingconcepten voor kaas van Schiermonnikoog zijn gepresenteerd en een Programma van Eisen voor de technische inrichting van de kaasfabriek is opgesteld. In de komende periode zullen belangrijke keuzen gemaakt moeten worden. Tegelijk roept de discussie over de verbindingsweg op het eiland veel discussie op.

Met dit voortgangsbericht wil de werkgroep het Breed Overleg informeren over de voortgang.

Transitievergoeding

Met de boeren is eind mei gesproken over de te hanteren rekenregels voor de transitievergoeding. Belangrijke elementen daarin zijn (uiteraard) het aantal koeien, de mate van veebezetting per hectare en de afstand tot de duinen. Voor de vakantie wordt nogmaals gesproken met de boeren en geprobeerd tot een weging van de rekenregels te komen. Op basis daarvan kunnen de boeren zelf aan de slag om te bepalen hoeveel koeien ze zullen houden.

Voor meer info: [REDACTED]

GLB-pilot

Openstelling Pilotregeling voor experimenten kringlooplandbouw

Om ervaring op te doen hoe het toekomstig GLB beter ingezet kan worden om kringlooplandbouw te realiseren, zal het ministerie van LNV per 1 september aanstaande een nieuwe pilotregeling openstellen. Met de Pilots Toekomstbestendige Landbouw vindt een experiment plaats hoe betalingen voor klimaat, de bescherming van natuurlijke hulpbronnen, biodiversiteit en landschap in het toekomstig GLB vorm kunnen krijgen. Het project op Schiermonnikoog is hierin specifiek benoemd, waar wij uiteraard blij mee zijn.

Op 14 mei jl. heeft [REDACTED] een toelichting gegeven op de GLB-pilot en het proces om te komen tot een goedgekeurd plan voor de pilot. Doel van de GLB-pilot is om de transitievergoeding voor de boeren te organiseren in de eerste twee jaar [REDACTED]

Plan en aanvraag voor GLB-pilot in voorbereiding

In de zomermaanden moet voor de pilot een projectplan ontwikkeld worden. Op 24 juni jl. heeft Wing een werksessie georganiseerd met [REDACTED] om input op te halen voor dit plan. Er is uitvoerig stilgestaan bij het doel van het plan en samen met de boeren is gekeken naar interessante maatregelen om de stikstofuitstoot te reduceren. Daarbij zijn er twee categorieën maatregelen te onderscheiden:

1. De verplichte maatregel voor alle boeren om vee te reduceren, met de daaraan gekoppelde vergoeding als basis.
2. Aanvullende maatregelen die kunnen leiden tot een extra financiële vergoeding. Daarbij denken de boeren aan: het uitrijden van vaste mest in het najaar, welke niet ondergewerkt wordt, en het scheiden van mest en opslag van zoet water op bedrijfsniveau.

Inmiddels is Wing aan de slag met het uitwerken van het conceptplan. Op 9 juli aanstaande vindt de bespreking hiervan plaats met dezelfde groep vanuit de boeren en de provincie. Na het verwerken van de opmerkingen zal het plan gedeeld en besproken worden met alle boeren en werken we toe naar een definitief plan dat gereed is voor indienen bij het ministerie van LNV. [REDACTED]

Voor meer info: [REDACTED]

Regiodeal: van streefbeeld naar actieplan en monitoring

In het Breed Overleg van 11 mei jl. is het streefbeeld gepresenteerd. De werkgroep werkt aan de doorvertaling van het streefbeeld in een actieplan en monitoringplan. Het Louis Bolk Instituut heeft een eerste versie van het monitoringplan opgesteld. Vanuit de werkgroep is een eerste uitwerking van het actieplan opgesteld.

De doorvertaling van het streefbeeld naar acties met bijbehorende eigenaren zal na de zomervakantie met de verschillende betrokken organisaties bilateraal worden besproken. Begin oktober willen we in een brede stakeholdersbijeenkomst de verschillende acties gezamenlijk bespreken. Doel is om eind van het jaar, parallel aan de definitieve vaststelling van de GLB-pilot, definitieve afspraken over de veebezetting op het eiland als ook het actieplan met alle partijen bestuurlijk vast te stellen. Parallel hieraan wordt het monitoringplan verder uitgewerkt en vindt in het najaar een nulmeting plaats.

Voor meer info: [REDACTED]

Zuivelcoöperatie Schiermonnikoog

Marketing kaas

Met de boeren en onze marketingpartners hebben we een interessante gezamenlijke avond gehad op Schiermonnikoog. Het doel was om de boeren verder te enthousiasmeren in het zuiveltraject en een toelichting te geven op een keuze voor de huisstijl van de kaas en marketingconcepten. Kennis en signalen vanuit de markt zijn dan belangrijker dan persoonlijke smaak en voorkeuren, maar we willen er natuurlijk wel voor zorgen dat iedereen achter de merkbeleving staat.

Ontwikkelingen afstemming marktpartijen

Het proces van afstemming met marktpartijen verloopt gestaag. Er wordt steeds verder in detail gesproken over hoe de samenwerking met [REDACTED] eruit komt te zien en ook de gesprekken met Duitse partijen verlopen naar wens.

De organisatie van de zuivelcoöperatie

Het huishoudelijk reglement en de statuten van de coöperatie zijn besproken met de boeren. In grote lijnen zijn hierover geen onduidelijkheden meer. Een aantal boeren is inmiddels lid van de coöperatie. Bij de overige boeren ligt de vraag voor om op korte termijn ook toe te treden. Een aantal boeren wil graag eerst projectbreed meer duidelijkheid voordat ze lid worden, met name omtrent de transitievergoeding. Op het moment dat alle boeren lid zijn van de coöperatie kan het huishoudelijk reglement nog verder worden aangevuld.

Bouwvoorbereiding

Door het [REDACTED] is een Programma van Eisen voor de kaasmakerij opgesteld. Omdat er nog geen budget is om verdere stappen in de bouwvoorbereiding te maken, worden nu eerst de meest noodzakelijke stappen genomen. Zo vinden er gesprekken met Vitens plaats over het verwachte waterverbruik van de beleeftboerderij en is een bouwkundig coördinator gevraagd een offerte te maken voor de voorbereidende werkzaamheden voor de bouw van de kaasfabriek.

En verder...

- Het onderzoek naar de toepasbaarheid van wei i.s.m. Hogeschool Van Hall Larenstein is op 1 juli jl. afgesloten.
- De vorig jaar gevoerde gesprekken met Natuurmonumenten over een merkondersteuning in het zuiveltraject hebben recent een vervolg gekregen.
- De [REDACTED] volgen ons project op de voet en hebben aangegeven graag in gesprek te willen om te zien of er raakvlakken zijn en of boeren [REDACTED] elkaar ergens kunnen helpen. Deze kennismaking gaat binnenkort plaatsvinden.

Voor meer info: [REDACTED]

Reststoffen

Samen met de provincie is een opdrachtformulering voor een deelprojectleider opgesteld. De provincie is voornemens deze opdracht uit te zetten bij het netwerk van Vereniging Circulair Fryslân (VCF).

Voor nadere informatie: [REDACTED]

Financiering

Helaas is het niet gelukt om in aanmerking te komen voor extra financiering vanuit de Postcode Loterij. De aanvraag die Natuurmonumenten heeft ingediend om als 'extra project' in aanmerking te komen. In dit kader gaan we met Vogelbescherming Nederland kijken hoe we kunnen samenwerken binnen het project Wij en Wadvogels op Schiermonnikoog.

Ontwikkelingen in de werkgroep

Op Schiermonnikoog heeft de discussie over een eventuele verbindingsweg invloed op het project en op het functioneren van de werkgroep. Naar aanleiding hiervan heeft de werkgroep nog een keer goed naar de rollen en taken binnen de werkgroep gekeken. Dit bespreken we ook met de boeren.

Het secretariaat van de werkgroep wordt nu vanuit [REDACTED] opgepakt. Daarbij kijken we samen met de werkgroep, de provincie en LNV naar de planning het komende jaar, welke producten wanneer gereed moeten zijn, de samenhang tussen de deelsporen en hoe we daarover willen communiceren. In het volgend Breed Overleg zal de planning ook worden toegelicht. Daarnaast werkt Wing samen met de werkgroep aan het plan voor de GLB-pilot.

Planning

- 3^e/ 4^e week augustus: Breed Overleg (op locatie, een datum wordt gepland).
- 1 september openstelling GLB-pilot.
- Begin oktober: werkbijeenkomst stakeholders Actieplan Regiodeal.
- Begin oktober: Breed Overleg (op locatie).
- December: bestuurlijke bijeenkomst.

Contact

Voor vragen/opmerkingen:

